

Sygn. akt: III U 955/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 września 2015 r. w O.

sprawy z odwołania F. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania F. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 30.10.2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje F. L. prawo do emerytury począwszy od dnia 16.08.2014r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30.10.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił F. L. prawa do emerytury.

F. L. złożył odwołanie od powyższej decyzji. Podniósł, że pracował w szczególnych warunkach przez wymagany okres i wobec powyższego spełnia przesłanki do przyznania mu emerytury.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania, gdyż F. L. nie zgromadził na dzień 01.01.1999r. 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

F. L. urodził się dnia (...), zatem 60 lat ukończył dnia 16.08.2014r. Na dzień 01.01.1999r. zgromadził ogólny staż pracy w rozmiarze 25 lat. Natomiast staż pracy w warunkach szczególnych na tę datę wyniósł 13 lat, 6 miesięcy i 27 dni.

Podstawą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie jest **art.184 ust.1** ustawy z dnia 17.12.1998r. **o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych** (tekst jedn. Dz.U. z 2015r., poz. 748) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz.U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W niniejszej sprawie spór sprowadził się do okoliczności, czy F. L. zgromadził na dzień 01.01.1999r. 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności czy pracował w szczególnych warunkach w okresie od dnia 01.08.1988r. do dnia 01.08.1992r. w Zakładzie Produkcyjno-Usługowym (...).

Z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych F. L. z tego okresu, z zeznań świadków B. L. (k.19v) i J. G. (k.19v-20) oraz z zeznań odwołującego (k.52) wynika, że w Zakładzie Produkcyjno-Usługowym (...) był monterem kotłów i urządzeń pomocniczych, a jego praca polegała na remoncie urządzeń cieplnych. Od dnia 01.08.1988r. był także brygadystą, lecz pracującym, co oznaczało, że wykonywał wszelkie czynności wraz ze swoją brygadą przy remoncie kotłów i urządzeń pomocniczych. Nadto z zeznań odwołującego wynika, że uprzednio – w okresie od dnia 03.08.1984r. do dnia 31.07.1988r. był zatrudniony w Zakładzie (...) ((...)) i wykonywał tam identyczne czynności jak (...), pracując na terenie Elektrowni (...) i otrzymał za ten okres świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, które ZUS uznał. Następnie na skutek przekształceń – powstało (...), które przejęło część zadań wykonywanych przez (...). W konsekwencji F. L., który zatrudnił się w (...), nadal pracował na terenie Elektrowni (...), wykonywał te same czynności, co w (...), a zmienił się jedynie jego pracodawca. Nadto z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wynika, że odwołujący pracował także jako spawacz przy remoncie kotłów i urządzeń pomocniczych oraz że była to praca na wysokości. Okoliczności te potwierdzili także świadkowie oraz odwołujący w swych zeznaniach, przy czym wynikało z tych zeznań, że odwołujący spawał jedynie w zastępstwie nieobecnego spawacza.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego, albowiem znajdują one potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych odwołującego. Przy rozstrzygnięciu tej sprawy Sąd miał także na uwadze to, że odwołujący w spornym okresie wykonywał tożsame czynności, co w okresie bezpośrednio poprzedzającym, a praca ta została uznana przez ZUS za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach.

Wobec powyższego Sąd uznał, że F. L. pracował w szczególnych warunkach także w okresie od dnia 01.08.1988r. do dnia 01.08.1992r. w Zakładzie Produkcyjno-Usługowym (...). Była to praca wyszczególniona w wykazie A, dziale II i polegała na montażu i remoncie urządzeń cieplnych. Okres ten wynosi **4 lata i 1 miesiąc**. Po zsumowaniu tego okresu z okresem uznanym przez ZUS – daje to **17 lat, 7 miesięcy i 27 dni** okresów pracy w szczególnych warunkach.

Ponadto w przedmiotowej sprawie Sąd miał na uwadze, że ZUS, obliczając okres pracy w warunkach szczególnych, nie uwzględnił okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz okresów niewykonywania pracy, za które odwołujący otrzymał po dniu 14 listopada 1991r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby.

W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że należy zaliczyć do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okres odbywania zasadniczej służby wojskowej, jeżeli przed tym okresem pracownik wykonywał pracę w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i do zatrudnienia tego powrócił po jej zakończeniu w przepisany terminie (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24.05.2012r., II UK 265/11). F. L. zarówno w okresie bezpośrednio poprzedzającym okres odbywania zasadniczej służby wojskowej jak i po powrocie z tej służby pracował w (...) w

warunkach szczególnych i okresy te zostały uznane przez ZUS. Wobec powyższego ZUS winien także zaliczyć do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okres zasadniczej służby wojskowej od dnia 27.01.1977r. do dnia 18.12.1978r. Okres ten wynosi **1 rok, 10 miesięcy i 23 dni**.

Ponadto do okresu pracy w szczególnych warunkach należy także zaliczyć okresy, za które F. L. otrzymał po dniu 14.11.1991r. wynagrodzenie za czas choroby, a które przypadły w okresie wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Sąd kierował się w tym zakresie wykładnią art.184 w/w ustawy dokonaną przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23.04.2010r., zgodnie z którą wykazanie w dniu 1 stycznia 1999r. określonego w art. 184 w/w ustawy okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004r. (II UK 313/09). Taka interpretacja wynika z faktu, że ustawodawca w art.184 w/w ustawy utrwalił sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy wypełniły warunki stażu szczególnego i ogólnego i zadeklarował ich przyszłe prawo do emerytury w wieku wcześniejszym. Przez wydanie tego przepisu nastąpił stan związania, tj. zobowiązania się przez Państwo do powstrzymania się od jakiegokolwiek ingerencji w istniejące prawo tymczasowe. Wobec tego przewidziana w ustawie ekspektatywa prawa do emerytury nie mogła wygasnąć na skutek nowej regulacji ustalania stażu zatrudnienia. Gwarancji przyszłego prawa do emerytury złożonej wobec osób, o których mowa w art.184 ustawy, ustawodawca nie mógł już naruszyć przez ustalenie innego sposobu wyliczenia ich stażu ubezpieczenia. Stąd ocena, że wykazanie w dniu 1 stycznia 1999r. określonego w art.184 ustawy okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004r.

Od dnia 26.05.1994r. do dnia 26.02.1998r. F. L. pracował w warunkach szczególnych uznanych przez ZUS. Przy czym ZUS, obliczając okres pracy w tych warunkach, nie uwzględnił okresów, za które otrzymał on zasiłek chorobowy. Były to okresy: 21.09.1994r.-24.09.1994r. (4 dni), 25.09.1994r.-05.10.1994r. (11 dni), 26.04.1995r.-10.05.1995r. (15 dni), 25.08.1995r.-08.09.1995r. (15 dni), 13.02.1996r.-23.02.1996r. (11 dni), 22.03.1996r.-02.04.1996r. (12 dni), 29.01.1997r.-27.02.1997r. (1 miesiąc) i 19.02.1998r.-26.02.1998r. (8 dni). Łącznie okresy te wynoszą **3 miesiące i 16 dni**. Okresy te należy dodać do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

W konsekwencji – jedynie dodanie okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej (1 rok, 10 miesięcy i 23 dni) oraz okresów, za które odwołujący otrzymał zasiłek chorobowy (3 miesiące i 16 dni) do okresów uznanych przez ZUS (13 lat, 6 miesięcy i 27 dni) powoduje, że odwołujący zgromadził **15 lat, 9 miesięcy i 6 dni**. Zatem nawet z pominięciem okresu stanowiącego przedmiot analizy w przedmiotowej sprawie – odwołujący zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Wobec powyższego Sąd uznał, że odwołujący spełnił warunki do przyznania mu prawa do emerytury w oparciu o art.184 powoływanej ustawy począwszy od dnia 16.08.2014r., tj. od dnia ukończenia 60 roku życia.

Kierując się powyższymi ustaleniami, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję na mocy **art.477¹⁴ § 2 k.p.c.**

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności, z uwagi na fakt, że odwołujący nie złożył za sporny okres świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Ocena, czy odwołującemu należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach sporny okres, wymagała przeprowadzenia szerszego postępowania dowodowego, co możliwe było dopiero przed Sądem.

Wobec powyższego w tym zakresie Sąd orzekł na mocy **art.118 ust.1 a** w/w ustawy.